

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 7C/175/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4111218937
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2014:4111218937.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v právnej veci žalobcu: BBF capital a.s., Námestie SNP 17, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 618 268, zastúpený: Advokátska kancelária UHAL, s.r.o., Nám. SNP 6/11, 960 01 Zvolen, IČO: 47 236 655, proti žalovanej: W. C., narodená XX.XX.X., Cabaj 685, XXX XX R. - Y., t.č. na neznámom mieste, zastúpená opatrovníkom: JUDr. Ladislav Blaško, vyšší súdny úradník Krajského súdu Nitra, o zaplatenie sumy 1.075,49 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 995,82 eura a 8 % úrok z omeškania ročne zo sumy 995,82 eura od 21.06.2009 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd žalobu zamietá.

Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v hlave 10, § 2 úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., podľa ktorej v prípade omeškania úhrady splátky úveru či jej časti dlhšieho než 7 dní je klient povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 142,05 eura a náhradu iných trov konania v sume 55,47 eura na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa návrhom podaným na súd dňa 22.06.2011 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 1.075,51 eura, úroku z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 1.075,51 eura od 21.06.2006 do zaplatenia a trov konania. V návrhu uviedol že žalovaná uzavrela so spoločnosťou Home Credit Slovakia a.s., Winterova 7, 921 22 Piešťany úverovú zmluvu. Pohľadávka z tejto úverovej zmluvy bola postúpená na spoločnosť ASSET PORTFOLIO SERVICING SLOVAKIA a.s., ďalej na DEBTINVEST LIMITED a napokon na žalobcu. Žalovaná v súlade so splátkovým kalendárom neuhradila ani jednu splátku z predpísaných 25 splátok po 1.200,- Sk na splatenie úverového rámca 30.000,- Sk, pričom sa dostala do omeškania dňa 21.06.2006, kedy sa stala splatná celú dlžná suma (nasledujúci deň po splatnosti poslednej splátky úveru). V súlade s úverovými podmienkami bolo dohodnuté, že v prípade oneskorenia s úhradou splátky či jej časti dlhšie ako 7 dní je klient povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 8% z dlžnej čiastky. Žiadal priznať tiež úrok z omeškania podľa vtedy platnej úrokovej sadzby NBS.

Súd uznesením zo dňa 27.10.2011 č.k. 15RO/220/2011-30 konanie zastavil z dôvodu, že žalobca nezaplatil súdny poplatok za návrh a to ani v lehote určenej súdom, hoci bol na to vyzvaný. Uvedené

uznesenie napadol v zákonnej lehote žalobca a zároveň zaplatil súdny poplatok v určenej výške. Súd uznesením zo dňa 03.05.2012 č.k. 15RO/220/2011-36 svoje uznesenie zo dňa 27.10.2011 č.k. 15RO/220/2011-30 zrušil.

Žalobca svojim podaním doručeným súdu dňa 24.05.2012 súdu oznámil že žalovaná uzavrela s právnym predchodcom žalobcu revolvingovú zmluvu, na základe ktorej jej bol poskytnutý úverový rámec a platobná karta YES. Žalovaná suma pozostáva z nesplateného úveru 995,82 eura a zo zmluvnej pokuty 79,67 eura, čo je spolu sumu 1.075,49 eura.

Súd vo veci rozhodol platobným rozkazom zo dňa 08.06.2012 č.k. 15RO/220/2011-55, ktorým návrhu v celom rozsahu vyhovel. Platobný rozkaz sa nepodarilo doručiť do vlastných rúk žalovanej, preto ho súd uznesením zo dňa 29.01.2013 č.k. 15RO/220/2011-88 zrušil.

Súd uznesením zo dňa 24.01.2014 č.k. 7C/175/2013-124 ustanovil žalovanej opatrovníka JUDr. Ladislava Blašku, vyššieho súdneho úradníka Krajského súdu v Nitre, na ochranu jej záujmov v tomto konaní.

Opatrovník žalovanej sa k žalobe písomne nevyjadril.

Žalobcovi bol termín pojednávania oznámený cestou právneho zástupcu, na pojednávanie sa nedostavil ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie, preto súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Právny zástupca žalobcu mal doručenie riadne vykázané, na pojednávanie sa nedostavil, listom doručeným súdu dňa 24.03.2014 svoju neúčasť a neúčasť žalobcu písomne ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal, preto súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Opatrovník žalovanej mal doručenie riadne vykázané, na pojednávanie sa nedostavil, ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie, preto súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinami predloženými v spise, a na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav a dospel k takémuto právneho záveru.

Právny predchodca žalobcu a žalovaná uzatvorili dňa 27.03.2004 Úverovú zmluvu č. 5403034283, podľa ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanej revolvingový úver vo výške 30.000,- Sk a žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver vrátiť právnemu predchodcovi žalobcu v mesačných splátkach vo výške 1.200,- Sk splatných vždy k 20. dňu v mesiaci na účet 2629738650/1100. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli úverové zmluvné podmienky.

Právny predchodca žalobcu a spoločnosť ASSET PORTFOLIO SERVICING SLOVAKIA a.s. uzatvorili dňa 27.11.2006 zmluvu o postúpení pohľadávok, podľa ktorej právny predchodca žalobcu postúpil na žalobcu pohľadávku, ktorú evidoval voči žalovanej. spoločnosť ASSET PORTFOLIO SERVICING SLOVAKIA a.s. a spoločnosť DEBTINVEST LIMITED uzatvorili dňa 27.11.2006 zmluvu o postúpení pohľadávok, podľa ktorej právny predchodca žalobcu postúpil na žalobcu pohľadávku, ktorú evidoval voči žalovanej. Spoločnosť DEBTINVEST LIMITED a žalobca uzatvorili dňa 04.04.2008 zmluvu o postúpení pohľadávok, podľa ktorej právny predchodca žalobcu postúpil na žalobcu pohľadávku, ktorú evidoval voči žalovanej.

Záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere sa bez ohľadu na povahu účastníkov spravujú ustanoveniami tretej časti Obchodného zákonníka (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka).

V danej veci ide o záväzkový vzťah účastníkov zo zmluvy o úvere, preto ho je potrebné posudzovať podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Zároveň však ide aj o zmluvu spotrebiteľskú, ktorej všeobecnú úpravu obsahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka (ustanovenia § 52 a nasl.). Osobitnou právnou úpravou spotrebiteľských úverov vo vzťahu k Občianskemu zákonníku je zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Omeškanie žalovanej sa posudzuje podľa ustanovení Občianskeho zákonníka (a vykonávacieho vládneho nariadenia k Občianskemu zákonníku v znení účinnom do 01.01.2008).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 879l Občianskeho zákonníka, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú právne vzťahy vzniknuté do 28. februára 2010; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich uplatnené pred 1. marcom 2010 sa posudzujú podľa doterajších predpisov.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy), b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy), veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci

svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy), spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. (v znení účinnom do 01.01.2008), výška úrokov z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Vykonaným dokazovaním úverovou zmluvou č. 35403034283 (č.l. 6) mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzatvorili 27.03.2004 úverovú zmluvu podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Predmetom úverovej zmluvy bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanej revolvingový úver vo výške 30.000,- Sk a záväzok žalovanej vrátiť úver v mesačných splátkach vo výške 1.200,- Sk splatných vždy k 20. dňu v mesiaci na účet 2629738650/1100.

Poskytnutie úveru mal súd preukázané výpisom z úverového účtu (č.l. 46) vo výške 995,82 eura.

Aktívnu legitimáciu žalobcu mal súd preukázanú zo zmlúv o postúpení pohľadávok (č.l. 9, č.l. 14, č.l. 17).

Žalovaná súdu nepreukázala, že svoj záväzok vrátiť žalobcovi poskytnutý úver v sume 995,82 eura riadne a včas splnila, preto je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 995,82 eura spolu so zákonným úrokom z omeškania od 21.06.2006. Výšku úroku z omeškania mal súd preukázanú z internetovej stránky NBS, ktorá obsahuje základe úrokové sadzby NBS (č.l. 131). Úroková sadzba NBS bola od 31.05.2006 do 25.07.2006 4 %, preto zákonný úrok z omeškania je 8 % ročne (4 x 2).

Na základe uvedeného súd považoval žalobný návrh za dôvodný v časti o zaplatenie sumy 995,82 eura a 8 % úroku z omeškania ročne zo sumy 995,82 eura od 21.06.2006 do zaplatenia, a preto mu v tejto časti vyhovel rozsahu vyhovel.

Vo zvyšku, v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 79,67 eura, vyrúbenej podľa 10, § 2 úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., súd návrh nepovažoval za dôvodný.

Ako už je vyššie uvedené v danej veci ide o vzťah vyplývajúci z úverovej zmluvy podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá je zároveň zmluvou spotrebiteľskou podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý bol účinný v čase uzatvorenia úverovej zmluvy. Zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je osobitným predpisom vo vzťahu k právnej úprave spotrebiteľských zmlúv

v Občianskom zákonníku, to znamená, že pokiaľ určité otázky nie sú upravené v zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, použijú sa na ich posúdenie ustanovenia Občianskeho zákonníka. Ustanoveniami Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách sa podľa § 879i spravujú aj právne vzťahy vzniknuté do 28. februára 2010; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich uplatnené pred 1. marcom 2010 sa posudzujú podľa doterajších predpisov. Nakoľko žalobca uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty žalobou podanou na súde dňa 22.06.2011 súd na tento nárok aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.03.2010 a posudzoval obsah úverovej zmluvy, z ktorej nárok vyplýval, z hľadiska existencie neprijateľných zmluvných podmienok.

Z vykonaného dokazovania zrejme (č.l. 6), že v danej veci ide o vopred pripravenú formulárovú (typovú) zmluvu, ktorej obsah žalovaná nemala možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť.

Zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto podmienky sú v spotrebiteľských zmluvách neprijateľné. Občiansky zákonník za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve považuje ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku, pričom takéto neprijateľné podmienky sankcionuje neplatnosťou.

Zmluvná pokuta je jedným z inštitútov záväzkového práva zabezpečujúcich záväzky. Postihuje dlžníka pre prípad nesplnenia zmluvnej povinnosti. Okrem zabezpečujúcej funkcie, zmluvná pokuta plní aj funkciu paušalizovanej náhrady škody a funkciu postihu za porušenie zmluvnej povinnosti. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná a závisí od dohody účastníkov zmluvného vzťahu. Zmluvná pokuta však musí byť primeraná hodnote a významu zabezpečenej zmluvnej povinnosti. Primeranosť zmluvnej pokuty má osobitný význam v prípade spotrebiteľskej zmluvy.

Na základe vyššie uvedeného a s poukazom na obsah zmluvy o úvere uzatvorenej dňa 27.03.2004, ktorej neoddeliteľnou sú úverové podmienky, podľa ktorých (hlava 10 § 2) v prípade omeškania úhrady splátky úveru či jej časti dlhšieho než 7 dní je klient povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní, súd túto dohodu o zmluvnej pokute ako sankcii spojenej s nespĺnením záväzku žalovanej, považoval za neprijateľnú podmienku upravenú v spotrebiteľskej zmluve, ktorá je neplatná podľa § 53 ods. 4 písm. k) a § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Neprijateľnosť dohodnutej zmluvnej pokuty vyplýva z jej výšky, stanovenej na 8 % z dlžnej (omeškanej) sumy a tiež z formy dojednania, spočívajúcej v predtlačenej zmluvných podmienkach písaných drobným, ťažko nečitateľným písmom. Takéto dojednanie vo formulárovej zmluve, za okolností, že žalovaná nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť jej obsah, spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovanej, ako spotrebiteľa, ktorý je v danom zmluvnom vzťahu rozhodne tým slabším článkom.

Zároveň súd poukazuje na nerovnováhu zmluvných ustanovení, keď povinnosť žalovanej zaplatiť dohodnutú zmluvnú pokutu vyplývala z úverových podmienok, na druhej strane povinnosť poskytovateľa úveru zaplatiť dohodnutú zmluvnú pokutu úverové podmienky nestanovovali pre prípad žiadnej okolnosti.

Na základe uvedeného súd uplatnený nárok žalobcu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 79,67 eura s príslušenstvom, nepovažoval za dôvodný, preto v tejto časti žalobu, ako nedôvodnú, zamietol.

Nakoľko žalobca odvodzoval svoj nárok na zmluvnú pokutu zo zmluvnej podmienky, ktorá je podľa názoru súdu, neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a súd tento nárok žalobcovi z tohto dôvodu nepriznal, postupoval podľa § 153 ods. 4 OSP a uviedol túto zmluvnú podmienku vo výroku tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP z dôvodu, že žalobca mal v konaní úspech len čiastočný, preto mu súd priznal pomernú náhradu trov konania voči žalovanej. Žalobca bol v konaní voči žalovanej úspešný na 93 % a neúspešný na 7 % (zo žalovanej istiny 1.075,49 eura bola žalovaná zaviazaná zaplatiť žalobcovi sumu 995,82 eura), preto mu súd priznal náhradu trov konania, ktoré pozostávali z trov právneho zastúpenia v sume 142,05 eura čo je 86 % ($93 - 7 = 86$) z trov právneho zastúpenia žalobcu v sume 165,17 eura za 2 úkony právnej služby po 61,41 eura vypočítané zo základu podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vo výške 1.075,49 eura (príprava a prevzatie, žalobný návrh 17.03.2011), režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v sume 14,82 eura ($2 \times 7,41$), DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v sume 27,53 eura ($61,41 \times 2 + 14,82 \times 20 \% = 27,53$) a iné trovy konania v sume 55,47 eura čo je 86 % z iných trov konania žalobcu v sume 64,50 eura (súdny poplatok na návrh).

Podľa § 149 ods. 1 OSP súd zaviazal žalovanú, aby trovy konania zaplatila právnemu zástupcovi žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Nitra.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. (§205 ods.1 OSP)

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. (§205 ods. 3 OSP)

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená dobrovoľne je možné podať návrh na exekúciu.